

Szenc- és Vidéke Társulás kiadványának
tartalma:

Szenczi Molnár Albert „nyomában”

Bárdos Gyula, *parlamenti képviselő levele*

Tisztelt Szülők!

Duray Rezső, *a Szenc- és Vidéke Társulás elnökének levele*

A jó bornak is kell a cégér

PaedDr. Metzner Zoltán, *a Szenci Molnár Albert Alapiskola igazgatójának
fejtegetése*

Magyar Gyereket, magyar iskolába

Neszméri Tünde, *a Via Nova Ics járási elnökének összefoglalója*

Szenczi Molnár Albert „nyomában”

Tisztelt olvasó!

A történelem olykor ismétli önmagát, néha egészen konkrét események hasonlítanak egymásra évek, évtizedek múltán, máskor meg a folyamatok hasonlíthatók össze akár évszázados távlatokból is. Tavaly az Európai Uniónak köszönhetően gyönyörű ajándékot kaptunk, a mozgás szabadságát. Mert — ahogy városunk nagy szülötte az Úton járó ember fohásza című írásában figyelmeztet — "megintett minket Krisztus Urunk arról, hogy széles út az, amely a veszedelemre visz és keskeny az út és szoros, mely az életre visz, és kevesen vannak, akik azt feltalálják". A fohász azonban vallomás is, meg könyörgés, mint Szenczi Molnár Albert fogalmaz: "...énnekem szükséges dolgok miatt és bizonyos okokból úton járásra kell magam adnom, kérlek ezért, légy énvelem, vezérelj és igazgass engem (...), hogy e külső úton járásom engem megemlékeztessen az igaz, lelki és üdvösséges útról, mely a mi Urunk Jézus Krisztus, ki az út, igazság és az élet."

Az úton járó ember imádsága e kettősségben tesz valós tanúságot Szenczi Molnár Albert nagyságáról, követésre méltó életéről, hiszen tudjuk, nem kellett volna neki hosszú utakra adnia magát, ha nem akarta volna segíteni minden porcikájával, a küldetéstudat szintjén benne dolgozó elhivatottsággal népét, a magyar nemzet irodalmát, a magyar diákok, a fiatal nemzedék művelődését. Biztos anyagi háttere volt Szencen, ahol a molnárkodó Molnár család nagy becsben és az itteni körülmények között megbízható életkörülmények között élt. Csakhogy az ifjú Szenczi Molnár Albert már egészen fiatal korában többre vágyott, mint a biztonságos élet, többet akart a helyben elérhető csúcsonál. Hogy mit képzelt el sorsáról, jövőjéről, szándékairól és céljairól? Benedek Elekhez fordulhatunk a válaszért, nála igazabban, fennköltebben aligha lehetne minderről szólni. „Nem volt ő nagyszabású tehetség, helye mégis ott van a nagy magyarok seregében: egész élete egy nagy harc a nyomorúsággal, s e harcnak közepette szakadatlan munka a már gyermekifjú korban maga elé tűzött cél szolgálatában. Kevés nagy emberünk élete oly gazdag, felemelő, megható, szépre, jóra, önzetlen áldozatokra serkentő példákban, tanulságokban, mint az övé. Soha, egy pillanatra sem feledkezik meg arról, hogy gyermekifjú korában, lelke önkéntes sugallatát követve, elkötelezte magát a magyar irodalom szolgálatára, s mert hite szerint a művelt Nyugaton, a tudomány, a műveltség közvetlen forrásai mellett, szolgálhatja legtöbb sikerrel nemzetét: elfojtja szívében a honvágyat, idegen országok vándora lesz, a magyar irodalom vándormadara. Jóformán csak meghalni jön haza, megajándékozván előbb nemzetét nemes lelkének értékes kincseivel."

Szenczi Molnár Albert élete példa lehetne, hiszen tanulmányútjai, mely a magyarság szolgálatába állította, a magyar nyelv felemelkedését is segítette. 1604-ben készül el azzal a latin-magyar és magyar-latin szótárával, amelynek aztán javított és bővített kiadásai közel kétszáz éven át szolgálták a magyar diákságot, mert ezeket használták az iskolákban, de a fordítások során is. Két évvel később pedig Aldorfban fejezte be legfőbb irodalmi fordítását, Dávid király 150 zsoltárát. A Magyar Irodalmi Lexikon tanúsága szerint "Szenczi Molnár Albert ihletett, szép fordítása páratlan népszerűséget ért el, több mint száz kiadása van." Ugyancsak a lexikon figyelmeztet arra, hogy Szenczi Molnár megtartotta a szövegek jambikus lejtését, ami akkoriban még igen szokatlan volt a magyar verselésben.

Szenczi Molnár Albert az akkori nyugatot hozta Magyarországra, hazánkba, és ma is a nyugati kultúra irányít bennünket. Gondoljunk csak bele, milyen változásokon megy át világunk, szinte nincs olyan nap, hogy a tudomány meg ne jelenne életünkben valamilyen újdonsággal, amit el kell fogadnunk és el kell sajátítanunk, ha nem akarunk lemaradni, pontosabban: ha fel akarunk zárkózni ahhoz a — Szenczi Molnár szavaival élve — "nyugati tudásforráshoz", amely immár évszázadok óta irányadó földünkön. És gondoljunk csak bele, nem igényel-e tőlünk, kisebbségi sorsban élő magyaroktól nap után megújulást kívánó kitartást, elhivatottságot, sőt, egyfajta küldetéstudatot, hogy ápoljuk hagyományainkat, fejlesszük kultúránkat, gazdagítsuk szellemi örökségünket?! És közben ügyelnünk kell minden apróságra, ellenállni hamis prófétáknak, akik az érvényesülés hangoztatásával akarnak letéríteni utunkról, elvenni nyelvünket, arra csábítani, hogy gyermekünket már ne anyanyelvi iskolába írassuk. De nekünk tudnunk kell, hogy az anyanyelvi oktatás megtartása, fejlesztése megmaradásunk záloga, ahogy azt is, hogy gyermekünk az igazán megalapozott tudáshoz csak anyanyelvén juthat. Csak anyanyelven vértelhetjük őket fel olyan tudással, amely által elkerülhető "a széles út, amely a veszedelemre visz" — Szenczi Molnár Albert felismerése szerint.

Bárdos Gyula

A Magyar Koalíció Pártjának frakció vezetője

Tisztelt Szülők!

Egy család életében sokféle döntési helyzet keletkezik, közülük a legfontosabb a gyermekvállalás, a másik az, hogy **milyen nevelési-oktatási intézményre bízzák gyermeküket.**

Ezzel a levéllel gyermekük hosszú távú érdekeit figyelembe véve arra szeretném buzdítani a kedves Szülőket, hogy a magyar nyelvű óvodai nevelést követően a magyar iskola mellett döntsenek. Levelemmel olyan családokat kívánok megszólítani, ahol óvodáskorú gyermek van, aki beszél a magyar nyelvet. Ha Önöknél ez jelenleg nem időszerű, kérem tekintsék leveletem tárgytalannak.

A Szcenc- és Vidéke Polgári Társulás regionális civil szervezetként közösségünk jövőjének megalapozását kívánja sokrétű tevékenységével szolgálni. A jövő szolgálata nyilvánvalóan elsősorban az ifjúság érdekében történő munkálkodást jelenti. Gyorsan változó és táguló világunkban a gyermek számára az erkölcsi nevelés mellett a legfontosabb feladat minél nagyobb és sokoldalúbb tudás megszerzése. Az államhatárok tulajdonképpen megszűnése, régióink földrajzi helyzete óriási mértékben felértékeli a magas szintű, a magyar iskolában megszerezhető tudást. Nyilvánvaló, a gyereket azért írjuk iskolába, hogy ismereteket szerezzon. Az ismeretek megszerzéséhez pedig legegyszerűbb, legjobb eszköz az anyanyelv. Ez már évszázadokkal korábban is – Comenius óta – ismeretes volt. **Hiszen az anyanyelv a legjobb alap az idegen nyelvek elsajátítására, beleértve az államnyelvet is.**

A választás a családokon múlik, akik saját belátásuk szerint döntenek. Semelyik szülő sem kényszeríthető arra, hogy akarata ellenére magyar iskolába írassa be tanköteles korba lépett gyermekét, érvekkel azonban – talán – megengedett a befolyásolásuk. Meggyőződésem, hogy a magyar iskola mellett szóló nagyszámú érv ellenében ma már egyetlen olyan komoly érv sem említhető, amely azt indokolná, hogy a magyarul beszélő gyermeket régióinkban a szülők ne magyar tannyelvű iskolába írassák be.

Röviden összefoglaltam **a magyar iskola mellett szóló főbb érveket**, és arra kérem Önöket, hogy gyermekük boldog jövője, felnőttként remélt érvényesülése érdekében fontolják meg ezeket az iskolaválasztás előtt.

1. **A magyar iskola olyan többletismeretek és tudás megszerzését teszi lehetővé**, amelytől elesik az a gyermek, aki nem magyar tannyelvű iskolában folytatja tanulmányait. Az anyanyelven elsajátított tudás sokkal tartósabb, mint az idegen nyelven megszerzett.
2. **Aki magyar iskolába jár, annak magyarságtudata megerősödik**, annak, akit nem magyar iskolába járatnak, annak magyar identitása elsatnyul, elindul az asszimiláció útján. Ez egyrészt azzal függ össze, hogy magyar nyelvismerete megkopik, lelkét és szellemiségét nem erősítik a magyar történelmi ismeretek és a magyar kultúra (zene, irodalom), másrészt az ilyen diák életének nagy részét nem magyar környezetben tölti, emberi kapcsolatai is a magyar közösségtől eltávolítják. Ezzel szemben, aki magyar iskolába jár, nagyrészt magyar barátai lesznek, és ezek a baráti kapcsolatok is erősítik magyar identitását.

3. Ha egy magyar család gyermekét szlovák iskolába adja, fennáll a veszélye annak, hogy a diákot olyan szellemi behatások érik, amelyek otthon, **a családban feszültséget hoznak létre, a harmonikus családi békét veszélyeztetik.**
4. **Aki magyar iskolában kezdi tanulmányait, annak számára sokkal nagyobb mozgástér nyílik későbbi tanulmányai során is.** Egyetemi tanulmányait folytathatja Szlovákiában magyar nyelven, vagy ha olyan szakmát választ, amiben nincs Szlovákiában magyar nyelvű képzés, szlovákiai szlovák tannyelvű egyetemen folytathatja tanulmányait, továbbá Magyarországon könnyen hozzáférhetővé válik számára minden magyarországi egyetem is.
5. Tudományosan sokszorosán bebizonyított tény, hogy az ismeretek megszerzésének leghatékonyabb módja az anyanyelven történő tanulás. A jelenlegi és még inkább a jövő tudásalapú társadalmában a minél nagyobb tudás fontos érvényesülési tényező. Sokféle felmérés igazolja, hogy már a korábbiakban is **azok a magyarok tudtak az életben jobban érvényesülni, akik anyanyelvükön szerezték meg a tudást.**
6. Aki magyar iskolába jár, és ennek megfelelően magas szintű magyar nyelvtudással rendelkezik, **otthon érezheti magát az egész Kárpát-medencében.** A szlovákiai magyar iskolák sokrétű, egyre bővülő partnerkapcsolatai magyarországi, sőt más Kárpát-medencei magyar iskolákkal is sokrétű baráti szálak létrejöttét eredményezi, ami nyilvánvalóan nem valósul meg, ha valaki nem magyar iskolában végzi tanulmányait.
7. A magyar iskola versenyképes mind a pedagógusok színvonala, mind a műszaki felszereltség tekintetében más iskolákkal szemben. Ez abból is fakad, hogy az iskola a szlovák államtól elnyert támogatás mellett **Magyarországról is rendszeres támogatásban részesül, részben a kedvezménytörvény révén,** részben a különböző állami közalapítványoktól, részben a kialakított partnerkapcsolatok révén, továbbá a magyarországi civil szektor részéről.
8. A magyar Parlament által elfogadott kedvezménytörvény értelmében az iskolák és az iskola mellett működő szülői szervezetek minden évben jelentős támogatásban részesülnek, és **e támogatás felhasználása jelentős mértékben csökkenti a szülőkre háruló, gyermekeik oktatásával és nevelésével összefüggő költségeket**
9. Közvetlenül a diákokhoz jutott el több éves hagyományt folytatva **az első osztályba beiratkozó diákok teljes évi tanszercsomagja,** amelyet rendre a tanévnyitó ünnepségen adnak át a diákoknak. Erre a továbbiakban is minden évben számítani lehet, és pedig nemcsak az első osztályba beiratkozó diákok, hanem valamennyi diák esetében.
10. A kedvezménytörvény a magyar iskolába járó diákok részére tanulmányaik befejezéséig minden évben Magyarországon is kedvezményeket nyújt. A magyar iskolába járó, magyar igazolvánnyal rendelkező diákok a magyarországi diákokkal azonos diákigazolványt kapnak, amely **jelentős utazási kedvezményeket és más kedvezményeket is biztosít részükre Magyarországon.**
11. A magyar iskolába járó és ott magas szintű magyar nyelvtudást szerző diák számára Magyarország és Szlovákia együttes EU-s csatlakozása nyomán megnyílt a

magyarországi munkaerőpiac. **A magyar nyelv felértékelődéséhez vezet az a tény is, hogy nagy számban települnek át magyarországi cégek Szlovákiába, hogy kihasználják a kedvező adózási feltételeket.**

12. A Rákóczi Szövetség a magyarországi civil szervezetek, Polgári Körök, cégek, magánszemélyek adományaira alapozva 2005-től **10.000 Ft beiratkozási ösztöndíjat adományoz a Szenc- és Vidéke Társuláson keresztül minden a járásunkban magyar tanítási nyelvű iskolába beíratott gyermeknek.** Az adományozók ezzel is ösztönözni kívánják a magyar iskolába történő beiratkozást és kifejezésre juttatni szolidaritásukat a határon túli magyar családokkal. Ez az akció folytatódni fog és a rendelkezésre álló pénzforrásoktól függően a támogatottak köre csak bővülni fog.

Tisztelt Szülők!

Meggyőződésem, hogy ezekkel az érvekkel szemben ma már egyetlen olyan szempont sem említhető, amely magyarul beszélő gyermek esetében más szülői döntést indokolhatna. Ha esetleg a leírtak személyes megbeszélésére, megvitatására volna szüksége szívesen várom jelentkezésüket, vagy a helyi magyar tannyelvű iskola képviselői készek Önnel minden kötelezettség nélkül személyes megbeszélést folytatni.

Üdvözlettel

Duray Rezső
elnök

A jó bornak is kell a cégér

Tisztelt Olvasó!

Az 1950-es évek elején az anyaország határain túl élők meggyújtottak egy lángot, egy fáklyát, a magyar tanítási nyelvű iskolák fáklyáját. Azóta is kézzől kézre adjuk és óvjuk a lángot, hogy el ne aludjék, mert nem lesz hely és idő, ahol és amikor újra meggyújthassuk. Ezt a lángot, a magyarságunk, a magyarságtudatunk tartja életben. Mi, szlovákiai magyarok féltve óvjuk széltől, vihartól, rendszerváltásoktól. Ez a fény nemcsak világít, de megmutatja a helyes utat is, ha netán eltévednénk a mindennapok sűrűjében. Hiszen akik egyszer eltévednek, örökre elfelejtik gyökereiket, múltjukat, önazonosságukat, magyarságukat.

Mi, pedagógusok is azóta bizonyítunk, mióta a láng – a fáklya – ég, hogy vagyunk, élünk, dolgozunk, mert ez a küldetésünk. Visszük naponta szívünkben, lelkünkben a fáklyát, és próbálunk valamit tenni az itt élő magyarságért, önmagunkért, édes anyanyelvünkért, kultúránkért.

Az elvetett mag nem vész kárba, gyermekeinkbe fektetett energia megtérül, hiszen a mag szárba szökken, termést hoz a befektetett munka. Milyen felemelő érzés látni gyermekeinket különféle rendezvényeken szerepelni, fellépni, amikor ott éneklő a kicsi – március idusához közeledvén - : „Kossuth Lajos azt izente, elfogyott a regimentje. Ha még egyszer azt üzeni, mindnyájunknak el kell menni...” – de hová?! Egyszerűen csak magyar iskolába. Hiszen még van, értünk van, nekünk építették.

Egy gyermeknek kétszer vágják el a köldöksinórját: egyszer, amikor a világra jön, amikor az édesanya életet ad neki, másodszor pedig akkor, amikor iskolába írattja, mert ez megint egy új élet kezdete. S egy kisgyermek számára bizony egyik sem könnyű. Az egyik fizikai, a másik a szellemi élet kezdetét jelenti számára.

Az iskolában a kis ember egy új világba születik, új közösségbe kerül. Egy nyelv csodálatos világába, amely meghatározza majd későbbi életét, az egész életét. Megnyílik előtte egy másik világ, a tudás világa, amely igazán csak az anyanyelv ismeretével lesz érthető, felfogható, teljes és kerek. A nem magyar nyelvű iskolába járó gyermek soha nem ismeri meg Tündér Ilonát és Árgyelus királyfit, Lúdas Matyit. Neki nem fog tüzesen sütni a nyári nap sugára, és nem ég a napmelegtől a kopár szék sarja... Nem lesz a hazának rendületlenül híve, és soha sem találja meg azt a bizonyos hetedik krajcárt... Nem lesz Góg és Magóg fia, sem Dózsa György unokája...Neki semmit sem jelent Hargita, és nem ismeri meg Ábelt...és folytathatnám még tovább.

Kedves Szülő!

Minden az iskolában kezdődik. Mi, pedagógusok nemcsak tanítunk és nevelünk, hanem magyarrá nevelünk, értékes emberré nevelünk, de nemcsak a tananyaggal az órákon, hanem egyéniséggel és példamutatással. A teljes értékű emberré váláshoz csak egy út a járható: az anyanyelvhez vezető út. Ez az út az anyanyelven tanító iskolán keresztül vezet.

A Szenczi Molnár Albert Alapiskola tantestülete szeretettel vár minden érdeklődőt már a beiratkozás előtt is, aki betekintést kíván szerezni intézményünk mindennapi munkájába. Bizom benne, hogy az elsősök beiratkozásán minél többen találkozunk, ezzel biztosítva fáklyánk örök fényét.

PaedDr. Metzner Zoltán

A Szenczi Molnár Albert Alapiskola igazgatója

Magyar gyermeket, magyar iskolába!

Tisztelt Olvasó!

összeállításomat, amely az anyanyelvi oktatás fontosságát foglalja össze, egy nagyon találó és sokat idézett Márai Sándor-gondolattal szeretném kezdeni:

„... elveszett az a nemzet, melynek hadserege politizál, bírósága osztályérdeket tart ítélezés közben szeméi előtt, úgy nagy veszély fenyegeti azt a nemzetet is, melynek pedagógiai közkatonái nem a minőségi elv jegyében iparkodnak nevelni és hatni a nemzet szűz ősanyagára, a jövő táptalajára, a gyermekekre. A néptanítók szellemi szintje, világnézeti függetlensége, pedagógiai szándéka egyértelmű a nemzet jövőjével.“

Igyekeztem összegyűjteni azokat az – egyébként már mások által is megfogalmazott - érveket, amelyek miatt a gyermeket érdemes, de azt is mondhatnánk, hogy kötelező anyanyelvi iskolába íratni, amennyiben azt szeretnénk, hogy a gyermek semmilyen sérülést ne szenvedjen, illetve fejlődése problémamentes legyen. Az anyanyelvi iskola a mi esetünkben, a magyar nyelvű iskola, amelyről én személy szerint úgy gondolkodom, hogy emberré nevelt és minden sikeremet neki köszönhetem, nézzük tehát az érveket:

Miért éppen magyar iskolába?

- A magyar iskola a gyermek anyanyelvének, kultúrájának gyökereit őrzi, ápolja, erősíti.
- A magyar iskola évezredek viharát álló példaképekkel nevel, akiknek szellemiségét is átadja: mint például: Szent István, Mátyás király, Zrínyi Miklós, Rákóczi Ferenc, Széchenyi István, Kossuth Lajos, Fábry Zoltán, Esterházy János.
- A magyar iskola a magyarság jövőjében való hitre nevel, miközben a magyarság hagyományait ápolja.
- A magyar iskola az örök emberi értékek közvetítésével igényességre nevel, mivel a magyar és az európai műveltség ötvözetét tanítja meg a gyermekekkel.
- A magyar iskola igényességre és hűségre nevel a nemzet és az emberiség iránt.
- A magyar iskola pedagógusai nem átnevelő idegenek, de sajátjuknak vallják a nyelvűség követőit, és nemzeti öntudatra nevelik a gyermeket.
- A magyar iskola a magyar kisebbség életrevalóságát és megújulási képességét közvetíti.
- A magyar iskola nyitott, alkotó, autonóm iskolapolgárokából tudatos állampolgárokat nevel, mivel felelősséget érez a tanuló jövője iránt.
- A magyar iskola gondoskodik a tanuló szellemi fejlődéséről és fejlesztéséről, és felelősségteljes minőségi fejlesztésben részesíti tanulóit.
- A magyar iskola a minőségi szellemi növekedésre serkent.
- A magyar iskola adottság és képesség szerint tanítja az ismeretszerzést, valamint felkarolja a tehetséges gyermekeket.
- A magyar iskola nemes és erkölcsös emberi magatartásra nevel.

Ismert a mondás, miszerint: **Nyelvében él a nemzet**, ezért úgy gondolom:

- Az anyanyelv az önazonosság fontos eleme.
- Az egyre bővülő ismeretek megszerzésének alapvető feltétele a pontos fogalomalkotás, amely az anyanyelven a legegyszerűbb.

- Az anyanyelvi oktatás az ismeretszerzés leghatékonyabb módja, hiszen a fogalmak anyanyelven vésődnek be a legtartósabban.
- Az anyanyelv alapos elsajátítása az alapja a tudományoknak és más idegen nyelvek megtanulásának is.
- Az anyanyelven való művelődés nélkül gyökereinket tépjük el, hiszen anyanyelvünk nélkül nemzeti hovatartozásunkat veszítjük el.
- Az anyanyelv elvesztésével gyermekünk elveszíti szüleihez, őseihez való érzelmi kötődését és ezzel identitását, tehát mindenét.

Miért éppen magyarul? Tehetjük fel a kérdést:

- Hogy tudatosodjon a gyermekben, hová tartozik, ismerje ősei kultúráját.
- Hogy tudja, honnan jött és hová tart.
- Hogy legyen büszke anyanyelvére, ne szégyellje szülei nyelvét, kultúráját és büszkén vállalja magyar származását.
- A magyar kultúra az európainak szerves része.
- A magyar nyelv tizenötmillió ember anyanyelve.
- A kisebbség nyelve a hűség nyelve.
- Őseink szellemi örökségét meg kell őriznünk, és tovább kell adnunk.
- Minden műveltség alapja az anyanyelv tökéletes elsajátítása.
- Csak a nyelvéhez és a kultúrájához ragaszkodó ember képes megbecsülni embertársai másságát.

Amennyiben ezzel a felsorolással még mindig nem győztem meg az olvasókat, egy tényre szeretnék rávilágítani: a magyar nemzetnek 13 Nobel-díjasa van, míg a szlováknak egy sem, az iskolák szintjére lefordítva ez annyit jelent, hogy míg a magyar tanítási nyelvű iskola a világnak több, mint 10 olyan tudóst adott, akit Nobel-díjjal jutalmaztak, addig a szlovák tanítási nyelvű iskolák ilyenek még nem neveltek.

Az USA-ban egy bizottságot állítottak fel ennek felderítésére. A bizottság a következő megállapításra jutott: ezek a tudósok fiatal korukban, valamennyien anyanyelvükön tanultak. Az anyanyelv volt ifjúkoruk tudatformáló eszköze. A sajátos gondolkodásmód és logika eredménye a magyarok erős konkrétságuk, melynek gyökerei a nyelv szerkezetében, különleges logikájában találhatók. A magyar nyelv sajátos vonása a tárgyyszerűség, a konkrét hasonlatokra, képekre épülő kifejezésmód. Egyetlen más nyelvben sem figyelhető meg a képszerű gondolkodásmódnak annyi leleményessége és olyan gazdagsága, mint a magyarban. A szellem és a nyelv csodálatos összefonódásának vagyunk tanúi, áll a bizottság jelentésében.

Bizonyított tény, hogy azok a gyermekek, akik környezetváltáson mennek keresztül, ez lehet akár hirtelen nyelvváltás is, valamilyen sérülést szenvednek, az ún. kétnyelvű társadalmakban például sokkal több embernek van gondja a jobb és bal kéz felismerésével, mint azoknak, akiket nem szakítottak ki durván egy nyelvi környezetből.

Bajnok István pszichológus erről egyszer így nyilatkozott:

„Számos előadásomban rámutattam, hogy ún. neurotikus tünetek jelentkeztek olyan gyerekeknél, akiket a kényszerű kétnyelvűség szerencsétlen helyzetébe kényszerítettek a szülei.” „Ennek későbbi eredménye olyan formában is jelentkeztek a gyermeknél, mint például az éjszakai bevizelés, a dadogás, a pislogás, és további viselkedési zavarok. Ezek már önmagukban súlyos gondok, viszont ezekkel még a személyiségzavar is párosul. Olyan alapvető kérdésekre sem tud majd egyértelmű választ adni, hogy ki vagyok?, honnan

indultam?, hová tartozom?. Van, hogy sem az iskolatársai, sem pedig a vele azonos, de saját anyanyelvű oktatási intézménybe járó társai között nem érzi otthon magát.”

Szabó Mihály Gizella nyelvész is foglalkozik a kérdéssel, az ő véleménye szerint: "Nem szabad elfelejtenünk, hogy az iskola az általános ismereteken túl olyan speciális ismereteket is közvetít, amelyek egy adott közösségben való létezéshez szükségesek. A szlovák iskolába járó diákok az olyan tantárgyakon keresztül mint pl. az ének-zene, a történelem, a nyelv, az irodalom stb. a szlovák társadalomba szocializálódnak, a magyar iskola viszont a magyar kultúra, a közös magyar „tudásbázis” átörökítője." „Több szülő jobb életet, érvényesülést szeretne a gyermekének, de nagy valószínűséggel a nyelv- és nemzetváltás útján indítja el. Az ilyen szülő ne csodálkozzon, ha saját unokái már nem beszélnek majd vele magyarul.”

Bajnok István szerint: „Az a felnőtt ember, aki korábban kényszerből járt idegen nyelvű iskolába ugyan elsajátította az idegen nyelvet, de nem tud részt venni egy olyan társalgásban, amelyben differenciáltan kellene kifejezni magát, hiszen csak konyhanyelven beszél a saját anyanyelvét. Meghasonlott érzései lehetnek, a szülei miatt magyarnak érezheti magát, van, hogy velük másként nem is tud beszélni, a kultúrát viszont szlovákul tanulta meg. Légi üres térben érezheti magát.”

Végezetül Babits Mihály szavait idézném:

„Magyar vagyok: lelkem, érzésem örökséget kapott, melyet nem dobok el. A világot nem szegényíteni kell, hanem gazdagítani. Hogy szolgálhatom az emberiséget, ha nem örök meg magamban minden színt, minden kincset, ami az emberiséget gazdagíthatja? A magyarság színét, a magyarság kincsét! De milyen balga volnék, ha ugyanakkor más színt, más kincset el akarnék vetni vagy meggyengíteni.“

Neszméri Tünde
A Via Nova Ics szenci járási elnöke